

ВИСТАВКОВІ ПРОЄКТИ ПЕТРИКІВСЬКОГО РОЗПИСУ ЯК РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРНО- МИСТЕЦЬКОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ ЗА КОРДОНОМ

Педан Т. В.

*аспірантка кафедри теорії та історії мистецтва
Національна академія образотворчого мистецтва та архітектури
м. Київ, Україна*

Український петриківський розпис вже давно завойовує світову славу своєю неповторною красою та унікальним стилем. Виставкові проекти, присвячені петриківському розпису, стали не лише засобом просування української культури та мистецтва на міжнародному рівні, а й ефективним інструментом репрезентації української культурно-мистецької ідентичності за кордоном. Враховуючи зростаючий інтерес до цього напрямку традиційного мистецтва, хотілося б розглянути деякі найцікавіші виставкові проекти петриківського розпису, які допомагають знайомити світ з унікальним культурним надбанням України та поглиблюють розуміння її культурної спадщини та мистецтва.

Тамара та Олександр Вакуленко – творче подружжя – майстри петриківського розпису, які працюють у тандемі. Тамара Вакуленко родом з Петриківки, закінчила Дніпропетровське художнє училище, а потім вступила до Харківського художньо-промислового інституту, де і познайомилась зі своїм чоловіком Олександром Вакуленко. З 1995 року подружжя активно приймає участь в різноманітних виставках декоративно-прикладного мистецтва. Зокрема виставки петриківського розпису подружжя були представлені у 1996 році у Франції (м. Ліон). У 2009 році подружжя представило свої роботи на широкий загал у Німеччині (м. Нюрнберг).

Галина Назаренко – сучасна майстриня петриківського, родом з Петриківки на Дніпропетровщині. У її творчому портфоліо кілька десятків виставок, серед яких понад 25 персональних, що проходили у різних країнах світу, зокрема в Україні, Франції, Болгарії, США, Канаді, Грузії, Білорусі, Кувейті, Узбекистані, Китаї, Туркменістані, Іспанії, Греції та Нідерландах. Після виставок у Франції вона стала членом Асоціації сучасного мистецтва міста Морестель. У вересні 2017 року в іспанському Мадриді, в Культурному центрі Ніколаса Сальмерона відбулася персональна виставка Галини Назаренко, присвячена петриківському розпису. Ця виставка була організована іспансько-українською асоціацією «Міжнародний прогрес» та посольством України в Іспанії з нагоди 26-ї річниці Незалежності України. На виставці було представлено 36 робіт, переважно петриківські мальовані розписи на папері. Під час презентації

виставки художниці проводила майстер-класи, де навчала основам розпису і пояснювала особливості мазків.

У жовтні 2017 року майстрині Галина Назаренко та Олена Ярмолюк організували виставку своїх творів у місті Бад-Кіссінген (Німеччина), в школі гімназії ім. Джека Steinbergera (Jack-Steinberger-Gymnasium). Ця подія відбулася в рамках 8-го Міжкультурного тижня, організованого Інтеграційною Радою. З метою привернення уваги до петриківського розпису, художниці провели майстер-клас для дітей у школі Sinnberg-Grundschule в місті Бад-Кіссінген. Під час майстер-класу діти з великим захватом намагалися створити свої власні авторські петриківські шедеври, малюючи птахів та калину. Разом із дітьми майстрині створили картину, яку подарували школі. Головною метою цієї акції було не лише викладання дітям основ петриківського розпису, а й залучення уваги міжнародної спільноти до цього традиційного виду мистецтва, який у 2013 році було внесено до переліку нематеріальної культурної спадщини ЮНЕСКО.

Ще одна виставка Галини Назаренко відбулася в Токіо у 2019 році, де мисткиня також проводила майстер-класи, організовані завдяки Посольству України в Японії. У 2021 році у Національному артцентрі в Токіо в рамках 105-ї експозиції Всеяпонської асоціації митців NIKA було проведено виставку Петриківського розпису з понад 60 роботами провідних українських майстрів, серед яких була і Галина Назаренко. Обидві виставки сприяли зміцненню українсько-японських культурних відносин.

У січні 2024 року у Сан-Франциско відбулася благодійна виставка воєнних свідчень українців. Її організували, аби спонукати всесвітнє суспільство і надалі продовжувати підтримувати Україну. На виставці серед предметів мистецтва були презентовані і витвори мистецтва майстрині петриківського розпису Катерини Криволап, яка переїхала до Канади понад 5 років. Мисткиня вже має чималий список виставок за кордоном, серед яких виставки в Італії, Португалії, Франції, США, Канаді, Філіппінах та Кореї. Просуваючи українське мистецтво за кордоном, вона підтримує міжнародний авторитет українських митців і сприяє візуальній впізнаваності українського декоративного розпису за кордоном.

Отже, підсумовуючи, варто сказати, що українські майстри петриківського розпису не лише втілюють в своїх творах неповторну красу та традиції українського народного мистецтва, але й активно сприяють популяризації культурного бренду України у світі. Їхні виставкові проекти не лише вражають світ своєю красою та майстерністю, але й допомагають підтримувати український дух серед української діаспори та зацікавлювати все більше людей за кордоном українською культурою. Крім того, закордонні виставкові проекти є ефективним інструментом дипломатії, дозволяючи привернути увагу світової громадськості до культурного та мистецького надбання України. Таким чином, майстри петриківського розпису відтворюють не лише красу українського мистецтва, а й сприяють підтримці та популяризації культурного бренду України у світі.